

Heidelbergse Catechismus

Vraag 80 *Wat is het verschil tussen het avondmaal van de Here en de pauselijke mis?*

Het avondmaal van de Here verzekert ons ervan:

- ten eerste dat wij volkomen vergeving van al onze zonden hebben door het enige offer van Jezus Christus, dat Hij zelf éénmaal aan het kruis heeft volbracht;
- ten tweede dat wij door de Heilige Geest ingelijfd worden bij Christus, die nu naar zijn menselijke natuur niet op de aarde is, maar in de hemel aan de rechterhand van God zijn Vader en dáár door ons wil worden aangebeden.

Maar de mis leert:

- ten eerste dat de levenden en de doden alleen dan door het lijden van Christus vergeving van zonden hebben, indien Christus nog dagelijks door de priesters in de mis voor hen geofferd wordt;
- ten tweede dat Christus lichamenlijk in de gedaante van brood en wijn aanwezig is en daarom ook in die gedaante aangebeden moet worden.

De mis is dus in de grond van de zaak niet anders dan een verloochening van het enige offer en lijden van Jezus Christus en een vervloekte afgoderij.

Vraag 81 *Voor wie is het avondmaal van de Here ingesteld?*

Voor hen die om hun zonden een afkeer van zichzelf hebben en toch vertrouwen dat deze hun om Christus' wil vergeven zijn, en dat ook de overblijvende zwakheid door zijn lijden en sterven bedekt is; die ook begeren hoe langer hoe meer hun geloof te versterken en hun leven te beteren. Maar de huichelaars en zij die zich niet van harte tot God bekeren, halen door hun eten en drinken een oordeel over zich.

Vraag 82 *Mag men ook hen tot dit avondmaal toelaten die zich door hun belijdenis en leven als ongelovigen en goddelozen doen kennen?*

Nee, want op deze wijze wordt Gods verbond ontheiligd en zijn toorn over de gehele gemeente opgewekt. Daarom is de christelijke kerk verplicht volgens het bevel van Christus en van zijn apostelen allen die zich als ongelovigen en goddelozen doen kennen, door de sleutels van het koninkrijk der hemelen buiten te sluiten, totdat zij hun leven beteren.

Het avondmaal is Gods teken van zijn onvoorwaardelijke liefde, zoals Hij die in Jezus Christus heeft bewezen (vgl. Romeinen 5,8). Toch mag je het avondmaal niet zomaar meevieren. Hoe zit dat? Wie is er welkom aan het avondmaal?

Goed Mis?

De vraag over het verschil tussen het avondmaal en de pauselijke mis laat zien in welke historische situatie de catechismus is ontstaan. Tussen Reformatie en Rome waren grote leerstellige verschillen.

Rooms-katholieken vandaag herkennen zich niet in de kritiek van de catechismus. Ze benadrukken dat zij ook Hebreeën lezen en geloven: dat het offer van Christus eens-en-voorgoed is gebracht. En dat er nu geen offer meer nodig is!

Zou de rooms-katholieke avondmaalsleer echt een vraagteken plaatsen bij de betekenis en de kracht en blijvende geldigheid van Christus' offer aan het kruis, dán is het belangrijk om die waarschuwing nog steeds ter harte te nemen. Maar als je je gelovig hecht aan het offer van Christus, dat eens-en-voorgoed aan het kruis is volbracht, dan kún je niet echt misgaan.

Eens en voorgoed

De offerdienst in het Oude Testament betekende verzoening met God. Maar de offers zelf waren niet in staat de zonden te verzoenen. Ze wezen vooruit naar hét offer dat eens en voorgoed daarvoor voldoende zou zijn. De oudtestamentische priesters moesten onafgebroken blijven offeren. Maar Christus' offer hoeft nooit meer herhaald te worden. Zijn sterven, opstanding en Hemelvaart garanderen de verzoening en de toegang tot God!

Dus ook als ik weer zondig, of als mijn gevoel mij in de steek laat en de twijfel in mij huishoudt, blijft Christus offer geldig. En iedere avondmaalsviering wordt dat door de Heilige Geest present gesteld, geactualiseerd. Iedere avondmaalsviering mag de verzoening met God gevierd worden.

Vrijmoedig

Dankzij het bloed van Jezus mogen we zonder schroom, vrijmoedig tot God naderen.

Vrijmoedig is niet hetzelfde als 'zomaar'. Tot God naderen, ook bij het avondmaal, betekent volgens Hebreeën 10,19-25:

- tot Hem komen met een oprecht hart,
- met een heilig, toegewijd leven,
- met eenheid in de gemeente,
- met een gereinigd hart en een zuiver geweten,
- met een blijvende belijdenis;
- terwijl je samen de Heer dient en de onderlinge samenkomsten niet verzuimt;
- en verwachtingsvol Gods toekomst tegemoet leeft.